

ju u prepoznavanju odgovarajućih receptora na ćelijama, te omogućujući određenim lipoproteinima da uđu u njih. Primeri nekih vrsta i potapoP i njihove funkcije prikazani su u tabeli 18.

Lipoproteini se sintetizuju delimično u crevima i jetri, a delimično međusobnom izmenom u krvi.

Uloga pojedinih lipoproteina

Svaka vrsta lipoproteina ima svoje posebne, karakteristične uloge. Hilmikroni prenose triacilglicerole i druge lipidne sastojke hrane iz creva ili drugih tkiva, a VLDL prenose endogene, u jetri sintetizovane u glicerole. LDL omogućavaju prenos holesterola iz jetre do drugih tkiva HDL, obratno, prenosi holesterol iz perifernih tkiva do jetre (tabela

TABELA 19. – FUNKCIJE POJEDINIHI LIPOPROTEINA

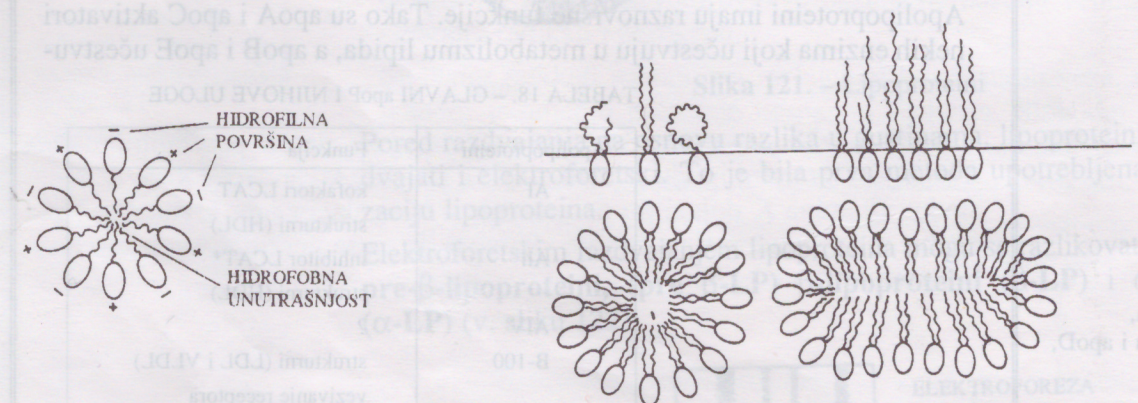
Lipoprotein	Funkcija
Hilomikroni	transport egzogenih triacilglicerola
VLDL	transport endogenih triacilglicerola
LDL	transport holesterola od jetre do drugih tkiva
HDL	transport holesterola iz perifernih tkiva

Važna uloga nekih lipida je što ulaze u sastav ćelijske membrane.

Deterdženti, masne kiseline i slična jedinjenja u vodi grade sferne micelle.

Samo mali deo polarnih lipida gradi u vodenim rastvorima prave molekule. Ako se polarni lipidi, kao što su soli masnih kiselina, fosfosfingolipidi, nađu na površini vodenih rastvora, oni se postavljaju grade jednomolekulski sloj. Pri tome se hidrofobni delovi njihovih molekula okreću u pravcu vazduha, a hidrofilni su uronjeni u vodenu fazu.

U vodenim rastvorima polarni lipidi obrazuju **micelle**. U unutrašnjost smeštaju se hidrofobni delovi molekula, a polarni se postavljaju dolaze u dodir sa vodenim rastvorom:

Polarni lipidi u vodenim rastvorima grade različite vrste agregata.

Zbog svoje posebne strukture neki fosfolipidi lakše grade **lipidni dvokome** se, slično kao kod micela, u unutrašnjosti smeštaju hidrofobni lipidnih molekula. Ovi hidrofobni delovi zaštićeni su od vodene omotačem hidrofilnih delova molekula (v. sliku 124).